

La depuració de funcionaris municipals de Granollers (1939)

147

Ponències
Anuari del
Centre d'Estudis
de Granollers
2003

Granollers fou ocupada per les tropes franquistes el 28 de gener de 1939, dos dies després que caigués Barcelona. El primer de febrer l'autoritat militar nomenà una Comissió Gestora provisional per fer-se càrrec de les tasques municipals, que s'organitzaren en quatre departaments: Proveïments, Hisenda i Governació, Sanitat i Assistència Social, i Foment, Recuperacions i Incautacions, amb un regidor al capdavant de cadascun dels departaments i tres vocals, que també van haver de ser aprovats per l'autoritat militar.¹

El primer acord de la Comissió Gestora, pres en la mateixa sessió de constitució, fou deixar sense efecte la municipalització de l'habitatge decretada l'any 1936, així com la incautació dels serveis d'aigua i de transport de viatgers, que foren retornats als seus antics propietaris. El segon acord, pres en la segona sessió celebrada el 7 de febrer, fou la depuració del personal dels serveis i dependències municipals.

Les depuracions, és a dir els acomiadaments o les sancions de treballadors per motius polítics o sindicals, són un dels aspectes en què es manifestà la repressió del règim franquista, un cop acabada la Guerra Civil. Van tenir la seva màxima incidència en l'Administració pública i afectaren de manera particular els ajuntaments, les institucions més pròximes al ciutadà. En municipis petits i mitjans com Granollers (aleshores amb una població d'uns catorze mil habitants), on la identificació

¹ La Comissió Gestora provisional nomenada pel capità Luciano Sánchez González (en nom del General en Cap de l'Exèrcit del Nord) quedà constituïda per les persones següents: Josep Serra i Puigoriol (alcalde president), Manuel Bigas i Montañà (secretari), i Ramon Sobrevia i Orià, Jacint Torrent i Tay, Jaume Arnau i Farràs i Ramon Barbany i Pous (regidors i tinentes d'alcalde, encapçalant, respectivament, els quatre departaments esmentats). Com a regidors adjunts, foren nomenats: Lluís Icart i Godayol, Francesc Margarit i Carrencia, i Josep Quincoces i Canals (Proveïments), Josep Riera i Bach, Antoni Montañà i Guasch, i Josep Puig i Tàpias (Hisenda i Governació); Narcís Barceló i Torrent, Esteve Reverter i Ginesta, i Joan Sitges i Freixas (Sanitat i Assistència Social), i Agustí Corbera i Cancell, Josep Corderas i Torradell, i Josep Lobet i Reverter (Foment, Recuperacions i Incautacions).

individual era molt més fàcil, aquesta forma de repressió va tenir conseqüències molt dramàtiques, sobretot tenint en compte la precarietat econòmica i els problemes per a la subsistència dels primers anys quaranta.

En el cas de Granollers, com hem vist, aquesta forma de repressió va iniciar-se immediatament després de l'ocupació de les tropes franquistes. Seguint el procediment adoptat per altres corporacions públiques de l'«España Nacional»,² s'ordenà a tots els empleats de subscriure una declaració jurada «acreditativa de su actuación antes y durante el periodo de dominación roja», així com també la data del seu nomenament, atès que per ordre del Governador Militar de la 4a Regió quedaven automàticament «cesantes y sin valor los nombramientos efectuados durante el periodo rojo, o sea los comprendidos desde el 19 de julio de 1936 hasta la fecha de liberación de esta Ciudad».³ Els llocs de treball ocupats després del 16 de febrer de 1936 en aplicació de l'amnistia també eren susceptibles de sanció.

A més a més, es reintegrava a l'Ajuntament el personal cessat durant el període revolucionari i que haguessin obtingut les places per mitjà de concurs. El 24 d'agost de 1936 el Comitè Antifeixista Revolucionari de Granollers havia acordat deixar cessar tots els funcionaris i empleats municipals, els quals podien sol·licitar el reingrés al mateix Comitè en el termini d'una setmana.⁴ Aquells que no havien estat readmesos havien de ser probablement favorables al nou règim franquista, però tot i així per sol·licitar el reingrés en els serveis municipals era considerat imprescindible disposar d'un aval de FET y de las JONS. L'alcalde fou molt estricte a l'hora d'observar aquesta condició, de manera que en un cas en què s'havia prescindit de l'aval el reingrés fou revocat.⁵

² Fins al 10 de febrer de 1939 no hi va haver una llei de depuració dels empleats públics, però ja des de l'any 1936 les autoritats del bàndol franquista havien dictat normes de depuració: el Decret llei de 5 de desembre de 1936 disposava «la separación definitiva del servicio de toda clase de empleados que por su conducta anterior o posterior al Movimiento Nacional se consideren contrarios a éste» (Citat per Carme Molinero i Pere Ysàs, «Patria, justicia y pan». *Nivell de vida i condicions de treball a Catalunya, 1939-1951*, Barcelona, 1985, pàg. 94).

³ AHMG: Llibre d'Actes Municipal, sessió de 7.2.1939.

⁴ AHMG: Lligall Personal, 1936-1939

⁵ AHMG: Llibre d'Actes Municipal, sessió de 21.6.1939

En l'admissió de nou personal van gaudir d'un privilegi especial tots aquells recomanats des de les instàncies progovernamentals com ara el Cos d'Excombatents o el de Mutilats de Guerra, independentment de les seves aptituds. En alguns casos, a petició d'aquestes instàncies s'incorporaven treballadors als serveis municipals en places que no eren vacants i que, per tant, suposaven l'acomiadament d'un altre treballador.⁶

Per depurar el personal municipal, la Comissió Gestora va nomenar una comissió específica, formada pel regidor Ramon Sobrevia (president), Francesc Margarit, Joan Sitjes, Josep Quincoces, Esteve Reverter, Antoni Montañà i Agustí Corbera i Cancell. Aquesta comissió formularia unes declaracions jurades, que tots els empleats haurien d'emplenar en el termini de 48 hores, en les quals s'havia d'especificar, entre altres qüestions: els motius pels quals no havia abandonat la «Zona Roja»; si havia estat detingut amb motiu de la revolució d'octubre de 1934; la filiació política abans del 16 de febrer de 1936 i després; la filiació social abans del 18 de juliol de 1936 i després; si s'havia allistat o havia estat mobilitzat per l'exèrcit republicà o per les milícies, detallant on havia prestat el servei, si havia estat al front de combat i els llocs i la graduació militar obtinguda; els càrrecs públics i polítics que havia exercit abans del «Movimiento Nacional» i després, i l'actuació i l'actitud que havia adoptat durant el «dominio rojo-separatista». En aquestes declaracions calia indicar el nom i domicili de dues persones «de reconocida solvencia moral y adictos al Glorioso Movimiento Nacional» que en poguessin avalar la veracitat.

El 18 de març de 1939, després d'haver estudiat les declaracions jurades de tot el personal, la comissió de depuració proposava els acords següents:

- 1/ Declarar nuls els nomenaments de funcionaris i empleats de qualsevol classe efectuats durant el període revolucionari, complint així les disposicions superiors.
- 2/ Separar dels seus càrrecs els empleats interins següents: sis serenos, dos escorxadors, dos guàrdies rurals, onze cobradors i empleats de l'oficina d'arbitris, tres administratius, tres empleats

⁶ AHMG: Llibre d'Actes Municipal, sessió de 15.2.1940.

subalterns, cinc de l'Escola de Comerç, quatre de l'Escola del Treball, tres del Servei d'Aigües (que fou retornat al seu anterior propietari), tres porters d'escoles, dos de l'escola bressol, tres assistents socials, un empleat d'Habitatge, quatre auxiliars d'escoles, dos guàrdies municipals, un empleat de Mercats, tres empleats de neteja, dos empleats del cementiri, nou membre de la brigada d'obres i dos guàrdies de parcs.

3/ Destituir del seu càrrec amb pèrdua de tots els seus drets per no haver-se presentat un oficial primer de Secretaria, una professora de les Escoles de Comerç i del Treball, un guàrdia urbà i un practicant.

4/ Declarar separats dels seus càrrecs, un cop vista la declaració jurada i després de la informació practicada, cinc funcionaris municipals de plantilla, entre els quals hi havia el metge titular (que fou detingut),⁷ un dipositari, i un agutzil.

5/ Tenint en compte la gravíssima situació econòmica de l'Ajuntament que exigia la reducció de les despeses a l'estrictament indispensable, suspendre el funcionament de les escoles de Comerç, del Treball i de Música i, en conseqüència, declarar cessants mentre durés la suspensió d'aquests centres els professors (onze en total).

6/ Declarar suspesos en els seus càrrecs dos funcionaris municipals que havien estat mobilitzats, en espera de la seva presentació i de l'expedient de depuració que se'ls instruís al seu dia.

7/ Reingressar en els seus càrrecs el farmacèutic titular i tres guàrdies urbans que foren separats pel Comitè Revolucionari Antifeixista l'agost de 1936.⁸

⁷ El metge titular era Alfred Canal i Comas, que fou el primer director del periòdic *La Gralla*, i que durant tot el període republicà havia estat inspector municipal de Sanitat, metge forense i director del Centre Sanitari Comarcal. Vegeu la ponència presentada el 6 de maig de 1974 al Centre d'Estudis per Salvador Comas i Castells, «El metge Alfred Canal i Comas a través de "La Gralla" del 1921 al 1937», *Quatre Ponències*, Granollers, Centre d'Estudis de l'Associació Cultural de Granollers, 1987, pàg. 3-28.

⁸ El farmacèutic titular era Artur Gasset i Duran, que havia estat alcalde de Granollers durant el Bienni Negre (1934-1936) i que el 28 de gener de 1939, com a alcalde provisional de Granollers, fou l'encarregat de comunicar «que con la completa satisfacció del vecindario ha sido liberada nuestra ciudad por el glorioso Ejército Nacional de España». Un dels tres guàrdies urbans separats pel Comitè revolucionari l'any 1936 havia estat membre de la Unió Patriòtica Nacional fins al 1931; durant la Guerra Civil fou desertor i el 29 de gener de 1939 s'afilià a FET y de las JONS.

8/ Readmetre, amb el sou corresponent al seu càrrec segons el pressupost de 1936, els funcionaris següents: un interventor, dos funcionaris administratius, cinc subalterns, un zelador del mercat, set vigilants, un porter d'escoles, un guàrdia del parc, un conserge de l'escorxador, un veterinari, dos metges, una llevadora, un transportista de carn, un contractista del servei de recollida d'escombraries, el capatàs i vuit membres de la brigada, un conserge del Museu, un oficial administratiu i dos conserges de l'Institut de Segon Ensenyament, un conserge del cementiri i set jornalers.

9/ Admetre amb caràcter interí, per tal de dotar els diversos serveis municipals, com a nous empleats: sis administratius, una telefonista, quatre empleats de l'oficina de recaptació, un cap de vigilància, dos serenos, un vigilant de la presó, un rellotger, un dipositari, una empleada de neteja de l'escorxador, dos porters d'escoles, dos empleats de l'oficina de Sanitat i Assistència Social i tres agutzils.⁹

En total, doncs, foren acomiadats una setantena d'empleats interins, als quals cal sumar quatre casos més per incompatibilitat, cinc funcionaris expulsats de la plantilla, dos casos de suspensió cautelar a falta d'efectuar-se l'expedient de depuració corresponent i onze professors de les escoles municipals suspesos per reducció de despeses.

En la reunió de la Comissió Gestora del 22 de març de 1939 es donà lectura a una ordre del Ministeri de Governació del 12 del corrent que establia les normes per a la depuració de funcionaris municipals. Atès que a Granollers ja s'havia fet i que no s'havia efectuat conforme a tots els requisits que l'ordre assenyalava, es va acordar consultar-ne l'aplicació amb la Diputació provincial.

Mig any més tard, d'acord amb una circular del governador civil, la Comissió Gestora instruí expedients de depuració als funcionaris de la plantilla i designà com a instructor Agustí Corbera Cancell, que ja havia format part de la comissió de depuracions. Aquest instructor prendria com a base d'investigació unes noves declaracions jurades, que seguien estrictament el que preveia la Llei de 10 de febrer de 1939.

⁹ Cinc d'aquests empleats foren cessats al cap de tres mesos per falta de pressupost, tot fent constar la satisfacció de la corporació pels serveis prestats i afegint que serien tinguts en compte preferentment en el moment que es requerís la incorporació de nou personal (AHMG: Llibre d'Actes Municipal, sessió del 28 de juny de 1939)

Com a diferències més destacables respecte de l'anterior formulari de declaració jurada, aquestes havien d'especificar: «si prestó su adhesión al Gobierno marxista, a alguno de los autónomos que de él dependían, o a las autoridades rojas, con posterioridad al dieciocho de julio, en qué fecha y en qué circunstancias, especificando si lo hizo en forma espontánea o en virtud de alguna coacción»; «sueldos, haberes o cualquier otra clase de emolumentos percibidos desde la iniciación del Movimiento y concepto por el que se le acreditaron», i també «si pertenece o ha pertenecido a la Masonería, grado que en ella hubiere alcanzado y cargos que hubiere ejercido».

A més de les referències de testimonis que poguessin corroborar el contingut de les declaracions, s'instava la presentació de documents que constituïssin una prova al seu favor. A partir d'aquí, es recollien els informes elaborats per FET y de las JONS, la Guàrdia Civil i la Policia, que s'afegien a l'expedient de l'empleat municipal. Amb tota aquesta informació, l'instructor proposava l'admissió sense sanció o bé la incoació d'un expedient. En aquest darrer cas, es formulaven una sèrie de càrrecs contra el funcionari i se li concedien deu dies per a la seva defensa, després dels quals el regidor instructor es pronunciaria. Segons la Llei del 10 de febrer de 1939, eren causes suficients per a la imposició de sancions:

- a/ Todos los hechos que hubieren dado lugar a la imposición de penas por los Tribunales Militares o a la exigencia de responsabilidades políticas, con arreglo a la Ley de este nombre.
- b/ La aceptación de ascensos que no fueren consecuencia del movimiento natural de las escalas y el desempeño de cargos y prestación de servicios ajenos a la categoría y funciones propias del Cuerpo a que se perteneciera.
- c/ La pasividad evidente de quienes, pudiendo haber cooperado al triunfo del Movimiento Nacional no lo hubieren hecho.
- d/ Las acciones u omisiones que, sin estar comprendidas expresamente en los apartados anteriores, implicaren una significación antipatriótica y contraria al Movimiento Nacional.»

La majoria dels casos en què s'aplicà sanció tenien a veure amb l'apartat «c», que ofería molt poques possibilitats de defensa. Les sancions que podien imposar-se eren, segons la mateixa llei:

«Traslado forzoso con prohibición de solicitar cargos vacantes durante un período de uno a cinco años. Postergación, desde uno a cinco años. Inhabilitación para el desempeño de puestos de mando o de confianza, y separación definitiva del servicio.»

L'ordre ministerial del 12 de març de 1939 que adaptava aquesta llei a les corporacions, encara hi afegia altres sancions:

«Suspensión de empleo y sueldo de un mes a dos años. Separación del Servicio de la Corporación, sin prohibición de solicitar empleo en otras. Separación del Servicio con inhabilitación para solicitar empleo en corporaciones de un determinado territorio. Destitución con pérdida de todos los derechos salvo los de carácter pasivo.»

La resolució de l'expedient corresponia a la corporació. L'instructor proposava una d'aquestes sancions, que normalment era acceptada per la corporació, però no sempre. A vegades la sanció era augmentada en la resolució final. En aquest cas, al funcionari li quedava el recurs d'alçada que podia interposar en el termini de trenta dies al Ministeri de la Governació per mitjà del Governador Civil de la província; però és clar que era molt improbable que el recurs fos estimat.

Durant el procés de depuració els funcionaris quedaven en suspens dels seus càrrecs; no obstant això, atès que tot el personal havia de passar per aquest procés, podien continuar treballant si eren de l'absoluta confiança del seu superior, sota la seva responsabilitat i amb autorització prèvia del ministre.

D'acord amb l'informe proposat pel regidor instructor, el 23 de novembre de 1939 s'acordà readmetre sense sanció nou empleats municipals,¹⁰ així com també tres professors de l'Escola

¹⁰ Entre aquests hi havia l'advocat Manuel Bigas Montañà, que havia exercit el càrrec d'interventor de l'Ajuntament de Granollers fins que fou cessat el 25 d'agost de 1936. Acabada la Guerra Civil, fou immediatament reposat en el càrrec per l'alcalde gestor Artur Gasset i, com hem vist, fou nomenat secretari de la Comissió Gestora Municipal. Poc després de passar el seu procés de depuració, l'alcalde va fer notar que «el funcionario D. Manuel Bigas viene incumpliendo el acuerdo de la Gestora, toda vez que en lugar de firmar dichas hojas [en referència als fulls de signatures dels empleats], traza un rasgo, siempre diferente, hecho que debe ser apreciado como una rebeldía a cumplir los acuerdos de la Gestora, y que además constituye un mal ejemplo susceptible de fomentar la rebeldía y el descontento entre los demás empleados municipales». (AHMG: Llibre d'Actes Municipal, sessió del 18 de gener de 1940). Aquesta insistència en la «rebeldia» que s'imputava al senyor M. Bigas i la sanció que se li va imposar per aquest motiu (dos dies de sou) denoten l'extrema severitat amb què es jutjava l'actitud dels funcionaris, inclosos els que es consideraven més addictes al règim franquista.

del Treball, un de l'Escola de Comerç i tres de l'Escola de Música. En canvi, s'acordà instruir expedient a vuit funcionaris. Vistos aquests expedients, s'acordà readmetre sense sanció dos dels funcionaris expedientats, sancionar amb suspensió de sou durant un mes tres d'ells (un d'ells amb canvi de destí a l'hora de reingressar a la corporació) i separar del servei sense prohibició a sol·licitar un lloc de treball a altres corporacions als tres restants. Vegem a continuació un exemple de cada cas:

Entre els admesos sense sanció trobem el cas d'Aureli Font i Domènech, professor de l'Escola municipal de Música. Contra Aureli Font es formularen els càrrecs següents: «1. El estar relacionado con los elementos rojos y sus palabras ser satíricas al Glorioso Movimiento Nacional; 2. Que era de mentalidad izquierdista ya antes del Movimiento; 3. Resultar desafecto al Glorioso Movimiento Nacional.»

En la seva defensa, Aureli Font al·legà, en primer lloc, la seva educació catòlica: «Mis ideas propias han estado siempre de acorde con las ideas de orden y patriotismo de la Causa Nacional, y así nacieron y se desarrollaron, pues ya mis padres, católicos fervientes, me educaron oportunamente en ellos», i va explicar que ja d'infant havia estat escolà de la parròquia del seu poble natal, que durant set anys havia format part de l'Escolania de Montserrat, que a continuació havia estat organista i mestre de capella de la parròquia del seu poble i professor de música en un col·legi religiós de Barcelona. Si també havia exercit de professor de música en una entitat liberal (en referència a la Unió Liberal), «no ha sido nunca con carácter de auxilio a esta política, sino que sólo y exclusivamente para poder ejercer los deberes de mi profesión educativa», i cità algunes «muy buenas y distinguidas familias» de Granollers que l'havien sol·licitat com a mestre dels seus fills. Com a prova per rebatre el segon càrrec que se li imputava va fer constar que havia format part de la Unión Patriótica Nacional fins a la seva dissolució amb la caiguda de la dictadura del general Primo de Rivera.

Finalment, acompanyava el seu escrit de defensa amb un document signat per dotze persones que manifestaven que Aureli Font era una persona de bona conducta i comportament exemplar, que mai no manifestà la seva conformitat amb els fets revolucionaris ni s'expressà de manera injuriosa o censoradora

respecte els ideals del Glorioso Movimiento Nacional, que es dedicava exclusivament a la seva professió de músic i que en ser ocupada la ciutat per l'exèrcit franquista havien pogut constatar el seu desig de col·laborar amb el nou règim.¹¹

Pere Roura i Gimbernat era agutzil i fou sancionat amb suspensió de sou durant un mes i canvi de destí a l'hora de reingressar en la corporació. En l'expedient de depuració se li imputava: «1. Ser un destacado izquierdista; 2. Simpatizar con los marxistas aprobando sus acciones y atropellos; 3. Ser considerado desafecto a la Causa Nacional.» La policia destacà també el fet que, com a agutzil, representava l'Ajuntament de Granollers en les requises que aquest ordenava durant el període revolucionari.

En la seva defensa Pere Roura al·legà que mai no havia format part de cap partit polític, que només per coacció havia militat a la CNT des del 15 de setembre de 1936, i que durant la guerra havia ajudat moltes persones amenaçades pels revolucionaris.¹² A més, va afirmar haver votat les dretes durant la Segona República. El testimoni al seu favor de Francesca Casademunt, Joan Sitges i Marià Serra van fer considerar «en parte desvanecidos los cargos formulados»; però tot i així l'instructor proposà la sanció de suspensió de sou i d'exercici de la feina durant un mes, cosa que fou acceptada per la Comissió Gestora Municipal i que li fou notificada el 9 de gener de 1940.

Àngel Viñolas i Ridorsa va treballar a l'Ajuntament de Granollers des del novembre de 1930 fins al 1976, any en què va morir. El 9 de gener de 1940 la mateixa Comissió Gestora que el 30 de juny de 1939 l'havia readmès com a empleat, li imposà un mes de suspensió de sou. Tornava aleshores d'un camp de concentració d'Agde, després que el 29 d'abril de 1938 fos mobilitzat i servís com a soldat oficinista en el front de l'Ebre i en la retirada de l'exèrcit republicà fins a França.

¹¹ Aquest document estava signat a Granollers el 16 de desembre de 1939 per Josep Murtra, Ramon Valls, Francesc Sagalés, mossèn Enric Mompert, Miquel Vicens, Artur Gasset, Enric Puchades, Jaume Casademunt, Josep Terrades, Francesc Sala Bernaus, Josep M. Ruera i Joan Vilardebò.

¹² Va mencionar concretament Marià Serra, Josep Serra, Joan Sitges, Francesca Casademunt, Nicolau Clotet, Rafael Benezet, Artur Gasset i Enric Puchades

En la seva declaració jurada va manifestar no haver tingut cap filiació política i només haver format part de l'Associació d'Obrers i Empleats del Vallès Oriental (abans del 18 de juliol de 1936) i de la CNT (des del 1936 fins al 31 de desembre de 1937, en què es donà de baixa). Se li imputaven, com a càrrecs: 1. La seva militància en Acció Catalana (gràcies a la qual havia entrat a treballar a l'Ajuntament) i votar al Front Popular en les eleccions de 1936; 2. Controlar les converses a l'Ajuntament i delatar els possibles facciosos; 3. Ideals d'esquerra sintonitzant amb el règim revolucionari.

En la seva defensa, va desmentir categòricament tots els càrrecs amb testimonis que ho avalaven (Donat Saldaña, Francesc Sagalés, Esteve Gorchs) i al·legà el seu absolut apoliticisme, el seu derrotisme durant la guerra i la crítica als procediments revolucionaris. Manifestà haver fet el boicot a la CNT tot negant-se a acceptar la presidència de la Junta del Sindicat d'Empleats i a col·laborar en els espectacles que organitzava la central sindical. Explicà també la seva ajuda a persones d'ordre que podien veure's amenaçades per la situació revolucionària. Se'l sancionà, però, per incórrer en la falta de passivitat i no cooperació amb el triomf del Movimiento (art. 7, apartat «c» de la Llei de 10 de febrer de 1939).

Joan Castellsagué i Cirera va entrar a treballar a l'Ajuntament de Granollers com a recaptador d'arbitris el 30 de setembre de 1931, càrrec que exercí interinament fins al 2 de juny de 1932, en què va obtenir la plaça en propietat per concurs-oposició. En l'expedient de depuració se l'acusava dels càrrecs següents: «1. Ser propagandista de izquierdas a las que votó. 2. Por su comportamiento considerado desafecto al Glorioso Movimiento Nacional.»

En la seva defensa, va manifestar que, tal com havia confessat en la seva primera declaració jurada, havia estat militant d'Acció Catalana des de l'any 1932 i havia format part de la seva directiva l'any 1933; però que ho va fer perquè aquest partit «a mi entender representaba en nuestra Ciudad una politica de centro, pues era la mayoría de sus afiliados personas amantes del orden y del principio de autoridad», i que en començar el període electoral de 1936 i comprovar que Acció Catalana formava part del bloc d'esquerres es considerà deslligat de la

disciplina del partit i més tard cursà la seva baixa per desacord amb els procediments del govern revolucionari. Negà, per tant, el seu entusiasme col·laborador amb els partits d'esquerra i la defensa de la política del període revolucionari, durant el qual —afegia en el seu descàrrec— va tenir una actitud passiva i va estar completament apartat de tota activitat política i social. Acompanyà la seva defensa amb documents i signatures de Josep Grau, Ramon Raich, Francesc Margarit, Josep Torruella i Antoni Santaugènia.

L'instructor proposà que li fos imposada la pena de sis mesos de separació de la feina i suspensió de sou, d'acord amb la falta assenyalada en l'apartat «c» de l'article 7 de la Llei del 10 de febrer de 1939. Però el 28 de desembre de 1939 la Comissió Gestora va decidir imposar-li la separació del servei. Prèviament, la mateixa Comissió Gestora ja havia decidit el seu cessament, que li havia estat comunicat el 20 de febrer de 1939. Un temps després, el 3 de juliol de 1939, assabentat de l'existència del decret de 12 de març de 1939 sobre depuracions i per si l'aplicació del seu cessament podia ser resultat d'una mala interpretació, Joan Castellsagué va sol·licitar el seu reingrés. S'emparava en la nova legislació, «ya que toda ella se halla inspirada por un criterio discriminador de culpabilidad y exige que las sanciones han de ser intrínsecamente justas y proporcionales al grado de culpabilidad de los sujetos a aquéllas, y añade que no es propósito del Estado ni el penar con crueldad ni el llevar la miseria a los hombres». Vista la seva instància, s'acordà que passés a la Comissió de depuració; però el restabliment del seu estatus de funcionari no li fou atorgat fins a l'any 1977.

Del que s'ha exposat fins aquí es desprenen tres idees destacables. En primer lloc, que tot el procés de depuració es fonamentava en la presumpció de culpabilitat del funcionari, el qual havia de provar la seva innocència (i no a la inversa, com en qualsevol estat de dret). En segon lloc, que els processos de depuració s'iniciaren prèviament a l'existència d'una base legal precisa, un fet indicador que els responsables la consideraven una tasca ineludible i que calia iniciar de forma immediata. Finalment, la severitat amb què fou jutjada l'actitud de moltes persones que havien continuat vivint i treballant a Granollers després de l'ocupació franquista (convençuts, per tant, de no haver comès res que pogués ser jutjat per les noves autoritats

com una falta), és un fet indicatiu de la persecució implacable que s'instaurà contra els sectors compromesos amb el règim republicà, de l'atmosfera de terror que es visqué a Catalunya en la immediata postguerra i, en darrer terme, de l'abast i del caràcter de la repressió franquista.